et Iudicis astantibus et vulnera
ostendat et mittat pro Iudice
et conqueratur ipse prima quere-
monia optinebit Et si testes
sup hoc habuerit a scabinis
aut astantibus Iudicis / quod inter
iiij^or^ bancos querimonia fecit

31 Si duo equaliter se vul-
nerat et conquerant equaliter

Et si se duo mutuo vulnera-
uerint equaliter et querulant
equaliter quamquam ex eis in aliquo
duellum acquisierit / tunc eius ad-
versarius manum demetur Ita
tamen si vulnus monomachale fuit
Et si alter ex eis ante sententiam duel-
lum acquisitum fuit moritur
adversarius collum demetur

monomachia est singulare certamen

32 Si vir detinet alterum qui
ipsum vulnerat et cum cla-
more protestauit

Si aliquis detinet hunc qui
ipsum vulnerauit in facto recenti
et ipsum cum clamore ad iudicia-
um deducit / qui sic querulet
cum prolocutore / Domine Iudex
Ego cum querela propono super istum
virum quod ipse venit intra me-
moria vel in strata Regia

et in me pacem violauit et
me spoliauit in meo corpore
et in bonis meis et me vulne-
rauit dum pacem in me confre-
git tunc vidi ego ipsum in propria
persona et proclamaui eum
cum clamore et ipsum captivum
huc ad iudicium deduxi Et volo
ipsum vincere per eos qui clamorem
meum audierunt / et cum meo testi-
monio vero ut Ius mihi diffinie-
rit Et in sententia requiro quo hoc
probare debeam / ita ut mihi sufficiat
in Iure meo Extunc adversarius
satisfactionem rectam petat pro hac
querimonia / et dicat se in-
nocentem ille qui ipsum capti-
vum in facto manifesto detinu-
it facilius ipsum vincere potest cum te-
stimonio quam ipse captivus cum
testimoniis euadere possit / si ut
Iuris est Probauit testimonio
ille soluat collum si est homicidium
dium vel ad manum si vulnus est
monomachale cum ad iudicium
ipsum in facto manifesto produ-
xerit / pro teste potest quiuis vir
alterius stare qui in suo Iure
non possit argui excepto pre-

Et fratre et filio et mercenario

Et si se duo vulneraverint mutuo unus cultello et alter gladio

Quod si se duo vulneraverint mutuo unus cultello et alter gladio. et vulnera utriusque non mortalia fuerint Ille cum gladio solvit manum ille cum cultello solvit collum quia cultellus furtivam infert mortem

34 De vulneribus que protrauerit de hiis querulatur eodem die

Etiam si alter alterum vulnerat et causam suam protractavit sibi debet iudici in iudicium proximum Et si vulneratus fuit et vulnus non mortale non fuit et si non comparuerit et conquestus fuit sibi iudici dicitur ad proximum iudicium Si autem vulnus mortale fuerit tunc ingruerit sibi iudex formare debet pro festo mar

Judicem

35 Si vir alterum vulnerat

Si duo viri vulnerantur et ambo coram iudice comparent et querimoniam proponunt qui primam prevalente querimoniam protestari poterit apud suum adversarium duellum acquirit super ipsum si iusto modo salutavit et vulnus mortale fuit Si autem duellum dilatum fuit ad diem Et si alter pugillem convenerit querulavit super alterum et si ille protestavit quod pugil sit mercenarius extunc iure a duello sibi cedere potest

36 Si vir alterum vulnerat et ipsis pax indicta fuit

Si vulnerat vir alterum Et si cautionem fideiussorie fecit usque ad iudicium Et si iudex ipsis pacem indixerit et si ipsum post hoc occiderit et si fideiussores posuerit pro causa eadem ipse hominibus est evadere de homicidio metrum quam ipsum protestare possit Si autem coram iudicio comparuerit et si in iudicio manum pax promissa fuit coram iudice et scabinis pro primo vulnere Et si ipsum occiderit postea hic melius potest super eum protestari ipsum ipse evadere possit

37 Si duo mutuo se vulneraverint et ambo conquerulaverint